

Ο Φίλιππος και οι Τρεις Σκιές

Ένα παιδικό παραμύθι για το θάρρος,
τη φωνή και τη δύναμη που
κρύβουμε μέσα μας

Παραμυθοστιγμές

www.paramythostigmes.gr

Σημείωμα για γονείς

Αυτό το παραμύθι μιλά για τις δύσκολες στιγμές που ένα παιδί μπορεί να νιώσει στο σχολείο, για τον φόβο, τη σιωπή και τη στιγμή που βρίσκει τη δύναμη να μιλήσει.

Η ιστορία του Φίλιππου δεν έχει σκοπό να φοβίσει τα παιδιά. Έχει σκοπό να τους θυμίσει ότι κάθε δύσκολο συναίσθημα μπορεί να χωρέσει μέσα σε λέξεις όταν υπάρχει ένας μεγάλος που ακούει.

Η εμπιστοσύνη, η αγάπη και η συζήτηση μπορούν να γίνουν το πιο φωτεινό φως μέσα σε κάθε σκιά.

Η ιστορία μπορεί να γίνει αφορμή για μια ήρεμη συζήτηση με το παιδί, χωρίς πίεση και χωρίς ενοχή.

Ο Φίλιππος και ο Μπίλυ, πριν από το σχολείο.

Ο Φίλιππος και οι Τρεις Σκιές

Ο Φίλιππος ήταν ένα ήσυχο, καλοσυνάτο αγόρι.

Του άρεσε να ζωγραφίζει δεινόσαυρους με μεγάλες ουρές. Στο σπίτι είχε τον καλύτερό του φίλο, τον Μπίλυ, έναν σκύλο με καφέ αυτιά και μια ουρά που κουνιόταν κάθε φορά που τον έβλεπε.

Κάθε πρωί, πριν φύγει για το σχολείο, ο Φίλιππος χαίδευε τον Μπίλυ και του ψιθύριζε:

- Σήμερα ίσως να είναι καλύτερα.

Μα οι μέρες στο σχολείο δεν γίνονταν καλύτερες.

Στο προαύλιο, οι τρεις σκιές έμοιαζαν να μεγαλώνουν.

Κάθε διάλειμμα, στο ίδιο σημείο του προαυλίου, τρεις συμμαθητές του τον περίμεναν. Ο Αλέξης, ο Παύλος και ο Μάριος.

Μέσα στο μυαλό του, ο Φίλιππος δεν τους έλεγε με τα ονόματά τους.

Τους έλεγε οι τρεις σκιές.

Γιατί όπου κι αν πήγαινε, ένιωθε πως τον ακολουθούσαν.

- Ορίστε ο Φιλιππάκος! φώναζε ο Αλέξης. Τι παπούτσια είναι αυτά; Για μωρά;

Ο Παύλος άρπαζε καμιά φορά το τετράδιό του.

- Τι ζωγραφίζεις πάλι; Δεινόσαυρους;

Και ο Μάριος τον έσπρωχνε με τον ώμο.

- Μήπως θα κλάψεις; Έλα, κλάψε!

Ο Φίλιππος δεν απαντούσε. Έσκυβε το κεφάλι και προχωρούσε βιαστικά.

Μερικές φορές η καρδιά του χτυπούσε τόσο δυνατά, που νόμιζε πως όλοι μπορούσαν να την ακούσουν.

Στην αρχή έλεγε στον εαυτό του πως αύριο ίσως να σταματούσαν. Πως ίσως κάποιος θα καταλάβαινε. Πως ίσως μια μέρα θα περνούσε από δίπλα τους χωρίς να φοβηθεί.

Μα οι σκιές δεν σταματούσαν.

Όσο περνούσαν οι μέρες, ο Φίλιππος άρχισε να βλέπει τον εαυτό του μέσα από τα λόγια των άλλων.

Κοιτούσε τα παπούτσια του και του φαίνονταν λάθος.

Κοιτούσε τις ζωγραφιές του και δίσταζε να τις ανοίξει.

Κοιτούσε την αυλή και έψαχνε πού να σταθεί για να μη φαίνεται πολύ.

Μα τίποτα επάνω του δεν ήταν λάθος.

Ούτε η ησυχία του.

Ούτε η αγάπη του για τους δεινόσαυρους.

Ούτε ο τρόπος που προτιμούσε να ζωγραφίζει αντί να φωνάζει.

Το λάθος ήταν στις σκιές που τον πλήγωναν.

Το απόγευμα, όταν γύριζε σπίτι, η μαμά τον ρωτούσε:

- Πώς ήταν η μέρα σου, αγάπη μου;

Κι εκείνος χαμογελούσε ψεύτικα.

- Καλά.

Ο μπαμπάς τον ρωτούσε:

- Έπαιξες στο διάλειμμα;

Κι ο Φίλιππος απαντούσε:

- Ναι, παίζαμε.

Μα δεν είχε παίξει.

Συνήθως στεκόταν μόνος, έτρωγε το τoστ του και σκούπιζε γρήγορα τα μάτια του, για να μη δει κανείς πως είχε κλάψει.

Δεν το έλεγε στους γονείς του. Φοβόταν πως αν μιλούσε, οι τρεις σκιές θα γίνονταν χειρότερες. Φοβόταν πως τα παιδιά θα τον έλεγαν «καρφί».

Κι έτσι, κρατούσε όλα τα λόγια μέσα του.

Μα τα λόγια που δεν λέγονται, καμιά φορά γίνονται πέτρες στην καρδιά.

Η ζωγραφιά σκίστηκε, αλλά ο μικρός ήλιος έμεινε στα χέρια του.

Μια Πέμπτη, ο Φίλιππος πήγε στο σχολείο με μια καινούρια ζωγραφιά στην τσάντα του. Την είχε φτιάξει για τον διαγωνισμό της τάξης.

Ήταν ένας μεγάλος πράσινος δεινόσαυρος που προστάτευε ένα μικρό παιδί. Στη γωνία της ζωγραφιάς είχε σχεδιάσει έναν ήλιο. Έναν ήλιο που έδιωχνε τις σκιές.

Στο διάλειμμα, ο Αλέξης την είδε και του την άρπαξε.

- Τι έχουμε εδώ; είπε.

- Δώσ' την μου πίσω, ψιθύρισε ο Φίλιππος.

Ο Παύλος γέλασε.

- Θέλει τη ζωγραφίτσα του πίσω!

Πριν ο Φίλιππος προλάβει να την πιάσει, ο Αλέξης και ο Παύλος τράβηξαν το χαρτί από τις δύο πλευρές.

Η ζωγραφιά σκίστηκε.

Πρώτα στα δύο.

Ύστερα στα τέσσερα.

Ύστερα σε πολλά μικρά κομμάτια.

- Κανείς δεν θέλει αυτά τα σκουπίδια! φώναξε ο Αλέξης και πέταξε τα χαρτιά στον αέρα.

Κάποια παιδιά γέλασαν. Άλλα γύρισαν αλλού το βλέμμα τους. Κανείς δεν είπε τίποτα.

Ο Μάριος έσπρωξε τον Φίλιππο κι εκείνος έπεσε στα γόνατα.

Δεν έκλαψε μπροστά τους. Δεν φώναξε. Μόνο μάζεψε τα κομμάτια της ζωγραφιάς του με τρεμάμενα χέρια.

Το τελευταίο κομμάτι που βρήκε είχε πάνω του τον μικρό ήλιο.

Ήταν σκισμένος στη μέση.

Στο σπίτι, ο Φίλιππος άφησε επιτέλους τα δύσκολα λόγια να βγουν.

Εκείνο το μεσημέρι, ο Φίλιππος γύρισε σπίτι χωρίς να μιλήσει. Πήγε αργά μέχρι τον καναπέ και κάθισε εκεί, με την τσάντα ακόμα στην πλάτη.

Ο Μπίλυ έτρεξε κοντά του και ακούμπησε τη μουσούδα του στα γόνατά του.

Τότε ο Φίλιππος ξέσπασε.

- Δεν αντέχω άλλο... ψιθύρισε. Δεν θέλω να ξαναπάω σχολείο... Δεν θέλω να είμαι το παιδί που όλοι κοροϊδεύουν...

Λίγο αργότερα, η μαμά μπήκε στο σπίτι.

Μόλις τον είδε στον καναπέ, με την τσάντα ακόμα στην πλάτη και τα μάτια γεμάτα δάκρυα, έτρεξε κοντά του.

- Φίλιππε; Αγάπη μου, τι έγινε;

Αυτή τη φορά, ο Φίλιππος δεν είπε «καλά».

Λίγο αργότερα ήρθε και ο μπαμπάς. Κάθισε δίπλα του ήρεμα.

- Ό,τι κι αν είναι, μπορούμε να το ακούσουμε, είπε. Δεν χρειάζεται να το κρατάς μόνος σου.

Τότε ο Φίλιππος πήρε μια βαθιά ανάσα.

- Τρία αγόρια... κάθε μέρα... με κοροϊδεύουν. Με σπρώχνουν. Μου παίρνουν τα πράγματα. Μου σκίζουν τις ζωγραφιές. Σήμερα μου έσκισαν τη ζωγραφιά για τον διαγωνισμό. Μπροστά σε όλους.

Η μαμά τον αγκάλιασε.

- Σ' ευχαριστώ που μας το είπες. Αυτό που συμβαίνει δεν είναι δικό σου βάρος να το κουβαλάς μόνος.

Ο μπαμπάς τον κοίταξε στα μάτια.

- Δεν φταις εσύ. Και δεν είσαι μόνος. Θα το αντιμετωπίσουμε μαζί.

Ο δάσκαλος μίλησε στην τάξη χωρίς να εκθέσει τον Φίλιππο.

Εκείνο το απόγευμα, οι γονείς του Φίλιππου μίλησαν με τον δάσκαλο.

Την επόμενη μέρα, ο δάσκαλος κάλεσε πρώτα τον Φίλιππο κοντά του, για να του δείξει πως τον είχε ακούσει πραγματικά. Ύστερα μίλησε ξεχωριστά με τον Αλέξη, τον Πάυλο και τον Μάριο.

- Αυτό που έγινε δεν ήταν παιχνίδι, τους είπε. Όταν κάποιος γελάει με τον φόβο ενός άλλου παιδιού, η αυλή γίνεται πιο σκοτεινή για όλους.

Τα τρία αγόρια δεν απάντησαν.

Ύστερα, ο δάσκαλος μίλησε σε όλη την τάξη. Δεν είπε το όνομα του Φίλιππου. Δεν τον έδειξε.

Κράτησε ένα λευκό χαρτί και το σήκωσε μπροστά στα παιδιά.

- Αν αυτό ήταν η καρδιά ενός παιδιού, είπε, και κάθε φορά που το κοροϊδεύουμε την τσαλακώνουμε λίγο, τι θα γίνει στο τέλος;

Τσαλάκωσε απαλά το χαρτί. Μετά προσπάθησε να το ισιώσει.

- Βλέπετε; Το χαρτί ανοίγει ξανά. Αλλά τα σημάδια μένουν. Γι' αυτό προσέχουμε τα λόγια μας. Γι' αυτό δεν γελάμε όταν κάποιος πληγώνεται. Γι' αυτό ζητάμε βοήθεια όταν κάτι δεν είναι σωστό.

Από εκείνη τη μέρα, τα διαλείμματα άρχισαν να αλλάζουν.

Ο δάσκαλος στεκόταν πιο κοντά στο προαύλιο. Κάποια παιδιά άρχισαν να προσέχουν περισσότερο. Οι τρεις σκιές δεν πλησίαζαν πια τον Φίλιππο.

Ο φόβος δεν έφυγε αμέσως.

Αλλά μέρα με τη μέρα, έγινε μικρότερος.

Σαν σκιά που μαζεύεται όταν δυναμώνει το φως.

Κάτω από το δέντρο, άρχισε μια καινούρια φιλία.

Μια μέρα, ο Φίλιππος κάθισε κάτω από ένα δέντρο, με το μπλοκ ζωγραφικής του. Ζωγράφησε ένα μικρό αγόρι που κρατούσε έναν φακό.

Μπροστά του υπήρχαν τρεις μεγάλες σκιές.

Όμως όσο πιο δυνατά έλαμπε το φως, τόσο πιο μικρές γίνονταν οι σκιές.

Τότε άκουσε μια φωνή δίπλα του.

- Μπορώ να καθίσω εδώ;

Ήταν ο Πέτρος, ένα ήσυχο αγόρι από την τάξη του.

- Συγγνώμη που δεν μίλησα εκείνη τη μέρα, είπε. Σε είδα. Αλλά φοβήθηκα.

Ο Φίλιππος τον κοίταξε.

- Κι εγώ φοβήθηκα, είπε τελικά.

Ο Πέτρος χαμογέλασε δειλά.

- Μπορώ να ζωγραφίσω μαζί σου;

Ο Φίλιππος του έδωσε ένα μολύβι.

- Θέλεις να φτιάξουμε έναν δεινόσαυρο;

- Ναι, είπε ο Πέτρος. Αλλά να είναι καλός δεινόσαυρος.

- Θα είναι, είπε ο Φίλιππος. Θα προστατεύει τα παιδιά.

Το βράδυ, ο Φίλιππος κατάλαβε πως το βάρος είχε μικρύνει.

Λίγες μέρες αργότερα, ο Αλέξης πλησίασε τον Φίλιππο.

- Συγγνώμη για τη ζωγραφιά σου, είπε χαμηλά.

Ο Φίλιππος δεν ξέχασε αμέσως όσα είχαν γίνει. Δεν ένιωσε αμέσως φίλος του.

Μα αυτή τη φορά δεν κατέβασε το κεφάλι.

- Δεν θέλω να μου το ξανακάνετε, είπε.

Η φωνή του έτρεμε λίγο.

Αλλά ακούστηκε.

Και αυτό ήταν αρκετό.

Το ίδιο βράδυ, πριν κοιμηθεί, ο Φίλιππος κάθισε δίπλα στον Μπίλυ.

- Τα είπα στη μαμά και στον μπαμπά, του ψιθύρισε. Και έγινε πιο ελαφρύ.

Από τότε, ο Φίλιππος δεν κρατούσε πια τις δύσκολες μέρες κλειδωμένες μέσα του. Τις άνοιγε σιγά σιγά, με λόγια. Και κάθε φορά που έβλεπε ένα παιδί μόνο του στην αυλή, καθόταν δίπλα του, όπως θα ήθελε κάποτε να είχε καθίσει κάποιος δίπλα του.

Οι τρεις σκιές δεν έμοιαζαν πια τόσο μεγάλες.

Γιατί ο Φίλιππος είχε βρει το δικό του φως.

Δεν ήταν ένας μαγικός φακός.

Δεν ήταν ένας ήρωας από παραμύθι.

Δεν ήταν ένας δεινόσαυρος με τεράστια δόντια.

Ήταν η φωνή του.

Και από εκείνη τη μέρα, κάθε πρωί, πριν φύγει για το σχολείο, χάιδευε τον Μπίλυ και του έλεγε:

- Σήμερα δεν είμαι μόνος.

Και ο Μπίλυ κουνούσε την ουρά του, σαν να το ήξερε ήδη.

Γιατί ο φόβος γίνεται πολύ μικρότερος όταν τον μοιράζεσαι.

Γιατί ο φόβος γίνεται πολύ μικρότερος όταν τον μοιράζεσαι

Για συζήτηση με το παιδί:

- Τι ένιωσε ο Φίλιππος όταν κρατούσε όλα τα λόγια μέσα του;
- Ποιο βήμα τον έκανε πιο δυνατό;
- Τι μπορούμε να κάνουμε όταν βλέπουμε κάποιο παιδί να μένει μόνο του;
- Ποιοι μεγάλοι μπορούν να μας βοηθήσουν όταν κάτι δεν είναι σωστό;

Μερικές μικρές φράσεις που δίνουν θάρρος:

- «Δεν μου αρέσει αυτό.»
- «Σταμάτα.»
- «Θα το πω σε έναν μεγάλο που εμπιστεύομαι.»